

Педагогічні КАДРИ

газета

ЗАСНОВАНА У ЖОВТНІ 1929 РОКУ

№ 6 (1616) ЧЕРВЕНЬ 2011 РОКУ

НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Дорогі абітурієнти!

Запрошуємо на навчання до Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова – флагмана освіти України.

Поєднання 176 років освітніх традицій та інноваційних технологій гарантують ґрунтовну професійну підготовку та широкі життєві перспективи.

Історична місія університету полягає у підготовці високоосвіченого, компетентного фахівця – активного учасника прогресивних перетворень у країні та світі, нового вчителя, здатного забезпечити ефективну соціалізацію особистості – освіти і виховання, культурне зростання, здобуття життєтворчих навичок особистості, спроможної до самонавчання впродовж життя і творчої самореалізації у відповідності до викликів епохи глобалізації та інформаційної революції, утвердження України як незалежної держави.

Запрошуємо вас до навчання в університеті! Він поведе вас широкою дорогою до Храму освіти і науки, подарує вам щасливу Долю.

*Ректор Віктор АНДРУЩЕНКО,
член-кореспондент НАН України,
академік НАПН України, доктор філософських наук,
професор, заслужений діяч науки і техніки України*

ОЛЕКСАНДРА САВЧЕНКО – ПОЧЕСНИЙ ПРОФЕСОР ДРАГОМАНОВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

19 ТРАВНЯ в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова пройшло урочисте засідання Вченої ради вишу – до великої університетської родини прийняли доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена НАПН України, головного наукового співробітника лабораторії початкової освіти Інституту педагогіки НАПН України, радника Президії НАПН України **Олександр Савченко**.

Серед гостей заходу були науковці, члени Національної академії педагогічних наук України **Микола Слюсаревський, Володимир Луговий, Валерій Биков, Олександр Ляшенко, Ольга Сухомлинська**, які привітали свою колегу, адже "кращий університет обирає кращих студентів і кращих викладачів".

Перед тим як вручити дорогій гості диплом та мантию Почесного професора НПУ імені М. П. Драгоманова, ректор вишу **Віктор Андрущенко** подякував Олександрі Яківні за всю незчисленну роботу на українській педагогічній ниві, яку вона вела і не полишає до сьогодні. Праця вчителя, викладача, наставника, яку дарувала для тисяч людей пані Олександра, заслуговує на глибоку пошану та всевітнє визнання. Багатогранність таланту Олександри Яківні важко й перерахувати, тому що ця жінка пише книги для дітей, невпинно займається науковою діяльністю, є одним із авторів Державного стандарту для основної і старшої школи, концепції 12-річної загальноосвітньої школи та не жаліє часу, аби кожного дня вчитися, самовдосконалюватися, досягати нових вершин.

До цього Олександра Савченко закликала й присутніх на Вченій раді професорсько-викладацький склад університету, представників студентства. "Мені особливо приємно, – зазначила пані Олександра, – отримувати з рук ректора мантию Почесного професора у той час, коли в Україні проходять Дні науки; у тому ж залі, де колись, у далекому 1984 році, я захищала докторську дисертацію, де проходило моє становлення й мій ріст". Пані професорка переконана, що лише постійною працею, рефлексією, усвідомленням своєї роботи можна досягти чогось у житті. А діяльність задля формування людини, здатної до змін і перетворень, тільки помножує власні зусилля. "Науковець, вчитель, учень – ці суб'єкти утворюють суспільство, яке навчається, тобто еволюціонує", – зазначає Олександра Яківна. Це варто усвідомити як соціальну цінність, бо ж те, що об'єднує шкільну й професійну освіту – людиноцентризм. Приємно зауважити, що однією із точок перетину діяльності Національної академії педагогічних наук України та нашого університету Олександра Савченко визначила формування справжньої людини. Одним із крилатих виразів заходу став озвучений гостею постулат відомого педагога Василя Сухомлинського "Думка над думкою".

Урочистими співами привітав Олександр Яківну університетський хор студентів Інституту мистецтв під керівництвом Людмили Байди, а очільник вишу побажав пані Олександрі міцного здоров'я, довголіття й високого натхнення, аби й далі, тепер уже в чудовому тандемі з науковцями НПУ імені М. П. Драгоманова, продовжувати розгортати педагогічну справу.

Прес-служба

ПРО ПЕРСПЕКТИВИ ВІДНОСИН УКРАЇНИ ТА ЄВРОСОЮЗУ

27 ТРАВНЯ відбулося урочисте відкриття VI Міжнародної студентської науково-практичної конференції "Майбутнє Європейського Союзу та перспективи європейської інтеграції України". Взяти участь у заході зголосили молоді науковці, студенти та аспіранти вищих навчальних закладів України, Польщі, Словаччини, Молдови, Чехії.

Перед учасниками конференції виступила з доповіддю "Україна на шляху інтеграції до ЄС: сучасний стан та подальші перспективи" представниця відділу політичного аналізу та прогнозування Департаменту Європейського Союзу Міністерства закордонних справ України **Оксана Дякун**, а також привітав гостей проректор із міжнародних зв'язків НПУ імені М. П. Драгоманова, професор **Володимир Лавриненко**.

Проблеми, які розглядалися на сесійних засіданнях, стосувалися перспектив розвитку Європейського Союзу в контексті Лісабонської угоди, досвіду еволюції різноманітних сфер життя країн-членів ЄС, "заморожених" конфліктів на пострадянському просторі. Студенти висловили свої припущення з приводу актуальної інтеграції України в Європейський Союз, подолання перешкод на цьому шляху. Можна було почути власні міркування молодих науковців, підтвержені практичними дослідженнями й розрахунками, про ініціативу Східного Партнерства та перспективні вектори відносин України і ЄС. Детальний аналіз отримали питання євроінтеграційних можливостей нашої держави, соціальної й економічної доцільності такого партнерства. Студенти із закордону продемонстрували наукові розробки порівняння інтеграційних перспектив України та своїх країн.

Варто зауважити, що подібна активність молоді – майбутньої інтелектуальної еліти суспільства – докола проблем зовнішньої політики держави, її культурного й економічного добробуту, підтримання постулатів добросусідства вселяє світлі сподівання про інтенсивний поступ України на світовій арені.

Прес-служба

Торжість університету

Кращі
випускники

стор. 2, 5, 6

Концерт

Танці з
викладачами

стор. 5

Почесний гість

Зустріч з
Володимиром
Талашком

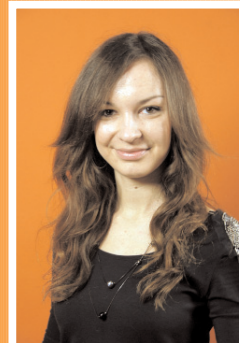
стор. 6

Кращі випускники 2011

БАРБАРА
Людмила Анатоліївна,
магістр Інституту
історичної освіти.
Життєве кредо:
Вперед, крізь терня
до зірок!!! До мети –
один лиш крок!!!

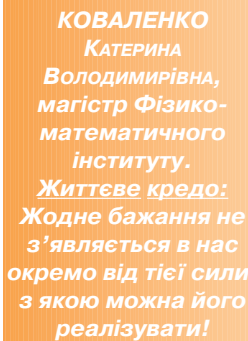
ДМИТРУК
Анна Олегівна,
магістр Інституту
розвитку дитини.
Життєве кредо:
Прагнути більшого і
залишитися собою!

ЗОРБА
Наталія Федорівна,
магістр Інституту
соціології,
психології та
управління.
Життєве кредо:
Життя любити!
Кожну мить цінити!

КАСЬЯН
Марина Вікторівна,
магістр Інституту корекційної
педагогіки та психології.
Життєве кредо:
Йди шляхом незнаного стежки,
розум пізнає нове!

КОВАЛЕНКО
КАТЕРИНА
Володимирівна,
магістр Фізико-
математичного
інституту.
Життєве кредо:
Жодне бажання не
з'являється в нас
окремо від тієї сили,
з якою можна його
реалізувати!

КОСТЮКЕВИЧ
Надія Володимирівна,
магістр Інституту
педагогіки і
психології.
Життєве кредо:
Життя це – рух. Для
мене – це рух вперед.
Я ніколи не
зупиняюсь на
досягнутому і завжди
прагну кращого.
Роблю максимум
добрих справ на тому
місці, якого я досягла
завдяки долі!

ВІДКРИТО ЦЕНТР СУЧАСНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

17 ТРАВНЯ відбулось урочисте відкриття **Науково-методичного центру сучасних засобів навчання Фізико-математичного інституту.**

Ідея створення подібної структури виношувалась в університеті давно. Цьогоріч завдяки тісній співпраці провідних науковців і професорсько-викладацького складу вишу, фінансовій та методичній підтримці німецьких і російських колег НПУ імені М. П. Драгоманова здійснив вагомий крок в напрямку підтримки – розвитку природничих наук в Україні.

Ректор вишу **Віктор Андрущенко** розповів присутнім про важливість такого центру і для університету як флагмана сучасної науки, і для економічного та соціального розвитку держави. Прочитавши слова Президента України про майбутню співпраці науки й виробництва, освіти та бізнесу, Віктор Петрович зауважив, що цей проект в деякій мірі виконує поставлені цілі, оскільки його поява пов'язана з роботою фірм міжнародного рівня. Лише завдяки чудовому танделму німецьких фахівців з фірми "PHYWE", російських партнерів компанії "Резонанс" та науковців НПУ імені М. П. Драгоманова вдалося створити такий потужний Науково-методичний центр в Україні.

Велику подяку за сприяння і допомогу Віктор Андрущенко висловив Міністерству освіти і науки, молоді та спорту України, Національній Академії Педагогічних наук України, закордонним колегам та запевнив гостей, що науковці НПУ намагатимуться наповнити поняття фізики ще й духовним змістом, що сприятиме розбудові людської цивілізації, а не її руйнуванню.

Презентації обладнання для 22 представлених експериментів із 39, які проводитимуться в університеті, здійснювали закордонні колеги. Заступник директора з експорту в Східній Європі та Центральній Азії компанії "PHYWE" Інге Бергер подякувала вишу за чудовий колектив та пророблену роботу й висловила сподівання, що тепер університет отримав нові можливості для підготовки фахівців інноваційного покоління.

Прес-служба

ВІДКРИТА ЛЕКЦІЯ СОФІ КОЦЕР

19 ТРАВНЯ в Інституті соціальної роботи та управління НПУ імені М. П. Драгоманова відбулась зустріч студентів та викладачів Інституту з координатором Академічних програм Канцелярії Прем'єр-Міністра Ізраїлю, науковим співробітником Тель-Авівського університету, завідувачою відділом Міжнародних зв'язків Відкритого університету Ізраїлю **Софі Коцер**. Пані Софі презентувала відкриття лекції на тему "Тенденції розвитку системи вищої освіти в Ізраїлі. Реалії та перспективи". Співорганізатором зустрічі виступив Ізраїльський культурний центр на чолі з Другим Секретарем Посольства Ізраїль в Україні **Юлією Дор**.

ВЧИТЕЛЬ – КЛЮЧОВА ФІГУРА ОБ'ЄДНАВЧИХ ПРОЦЕСІВ У СУСПІЛЬСТВІ

НЕЩОДАВНО у складі делегації ректорів провідних університетів України **Віктор Андрущенко** – ректор НПУ імені М. П. Драгоманова – взяв участь у роботі Міжнародного науково-практичного саміту "Платформа "Діалог Єврозії", де виступив із доповіддю "Проблеми підготовки нового вчителя для об'єднаної Європи XXI століття".

"Вчитель, – підкреслив Віктор Петрович, – є ключовою фігурою, провідним суб'єктом об'єднавчих процесів саме тому, що він готує до життя нові покоління, формує їх світогляд, ціннісні орієнтації. Підготовка нового вчителя в країнах європейського простору має здійснюватися на платформі єдиної шкали цінностей. Провідними з них є: толерантність, миролюбство, екологічна безпека, дотримання прав людини, солідарність".

Фестиваль

КОЛИ ЧИСТА НОТА СПЛЕТЕТЬСЯ МЕРЕЖКОЮ ІЗ ПОЧУТТЯМ...

ДРУГИЙ РІК поспіль Київ сколихує хвиля майстерного хорового співу. Цими днями за підтримки Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України, Міністерства культури та туризму України, Національного заслуженого академічного хору імені Г. Верьовки та Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова відбувається II Всеукраїнський фестиваль-конкурс хорового мистецтва. Організатори свята цьогоріч присвятили його 20-річчю незалежності України.

Відкрив урочистий захід ректор НПУ імені М. П. Драгоманова **Віктор Андрущенко** словами глибокої подяки всім мистецьким хоровим колективам, що зголосилися взяти участь у конкурсі, та всім, хто підтримав ініціативу університету щодо такого заходу.

"У теперішній кризовий період в першу чергу педагогічні університети, творчі колективи покликані будити в населення позитивні людські почуття, підтримувати світлу атмосферу суспільства. Чи не найкраще це вдається через пісню. Адже пісня – особлива властивість людини, – переконаний Віктор Петрович, – вона дарує крила. А людина, окрилена піснею, – це добра, культурно багата особистість. Народна ж пісня – осмислення духовної історії нації".

Ректор нагадав присутнім добрі постулати наших пращів, які все своє життя пов'язували зі співом. Сучасність, на превеликий жаль, чомусь зовсім забула батьківські заповіді, і тепер в українських селах рідко, та й то лише з вуст бабусь, можна почути народну пісню. Місія педагогічного університету, що готує висококваліфікованого вчителя, – створити духовне середовище, в якому буде формуватися гармонійно розвинена особистість. Лише завдяки такому вчителю заспіває школа, а отже, заспіває суспільство. Віктор Петрович зауважив: "Подібні заходи сприяють появі в музичній культурі та освіті когорти прекрасних діячів, які достойно прославлятимуть наше національне українське мистецтво".

У фестивалі-конкурсі взяли участь 12 хорових колективів вищих навчальних закладів із багатьох куточків України, які радували слухачів вокальними композиціями українських народних пісень та шедеврів світової музики.

Незважаючи на достойну конкуренцію, високоповажне журі конкурсу на чолі з Героєм України, народним артистом **Анатолієм Авдієвським** визначило найкращих. Гран-прі Фестивалю та звання лауреата виборів хор регентів Інституту мистецтв Націо-

нального педагогічного університету імені Михайла Драгоманова.

Дипломами першого ступеня конкурсу нагороджені академічний студентський хор Інституту мистецтв Волинського національного університету імені Лесі Українки та молодіжний хор "Світич" Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

Дипломи другого ступеня отримали студентська хорова капела "Освіта" Інституту мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, народна хорова капела "Gaudeamus" Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Стефаніка та народний камерний хор "Ювента" Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди.

Почесне третє місце посіли народний художній колектив "Бревіс" Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка, мішана хорова капела Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, народна академічна хорова капела Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Дипломом "Глядацьких симпатій" був нагороджений фольклорний ансамбль української пісні "Ватра" Мінського громадського об'єднання українців "Заповіт".

Вручаючи нагороди, голова журі **Анатолій Авдієвський** висловився про пісню словами видатного світового філософа Григорія Сковороди: "Трава без душі – сіно, дерево без душі – дрова, людина без душі – то є мерць. Тож яку треба мати могутню силу, щоб вселитись в душу людини і зробити народ безсмертним". А ще **Анатолій Тимофійович** побажав учасникам і гостям фестивалю завжди дотримуватись постулату великого мислителя Софокла, не дарма ж у Древній Греції освіченою вважали людину, яка співала в хорі.

Надзвичайне свято для всіх киян та гостей міста переможці II Всеукраїнського фестивалю-конкурсу хорового співу подарували на Співочому полі, де пройшов заключний концерт "Пісня над Дніпром". Яскраві вишиванки, народні убрання, бездоганно чисті голоси та щирий душевний настрій Співоче поле ще довго не зможе забути.

Людмила КУХ,
прес-служба університету

ІСТОРІЯ УНІВЕРСИТЕТУ В БІОБІБЛІОГРАФІЯХ

Н. І. ТАРАСОВА,
Наукова бібліотека
НПУ імені М. П. Драгоманова

БІОБІБЛІОГРАФІЯ – один із відомих в історії розвитку бібліотечної справи і дуже розповсюджений у сучасній діяльності наукових бібліотек вид бібліографії. “Вже сам термін доводить, – відзначає дослідник біобібліографії О. Яценко, – що йдеться про сполучення біографічних і бібліографічних відомостей. Біобібліографія об’єднує все, що пов’язано в літературі з життям і діяльністю окремих осіб та працею цілих професійних колективів. Від її максимальної повноти залежить об’єктивність наукових висновків і передбачень. Пріоритет біобібліографії в науковому дослідженні очевидний: центральною фігурою будь-якого наукового процесу є людина, її творчі надбання”. У біобібліографії поєднуються детальні біографічні відомості про суб’єкт бібліографування і персональна бібліографія. На думку Г. А. Мельничук, “біобібліографія – це, по суті, інтелектуальна візитівка людини чи то праць, створених ним самим або написаних про нього. За допомогою біобібліографічного покажчика можна не тільки легко зорієнтуватися у працях тієї чи іншої персони, але й простежити зміни творчих пріоритетів автора у різні роки”.

Вчений університету – постать, яка яскраво представлена в цьому особливому виді науково-бібліографічної продукції. Покажчики мають велику інформаційну цінність, а саме: акумулюють і зберігають відомості про творчість педагогічних кадрів, життя яких тісно пов’язане з навчальним закладом. Видання мають конкретні біографічні дані про науково-педагогічну і громадську діяльність певної особи наукового колективу, а також бібліографічну інформацію про її твори – персональний внесок у розвиток науки.

Підготовка покажчиків є одним з напрямків діяльності інформаційно-бібліографічної служби Наукової бібліотеки університету. Серед них – бібліографічні покажчики друкованих праць співробітників НПУ імені М. П. Драгоманова, які хронологічно охоплюють матеріал з 1944 р. до 2007 р. У 1997 р. було підготовлено перший персональний біобібліографічний покажчик, присвячений ювілею ректора університету. Він мав назву “Академік АПН України Микола Іванович Шкіль” [укл. бібліографії: Н. І. Тарасова; НПУ ім. М. П. Драгоманова. – К., 1997. – 50 с.; у 2002 і 2007 р. підготовлені доповнені видання].

Наукові інтереси професора М. Шкіля пов’язані з розробками асимптотичних методів інтегрування диференціальних рівнянь та їх систем. За його підручниками навчаються багато поколінь студентів-математиків університету. Дослідження і книги вченого відзначені премією НАН України імені академіка М. М. Крилова, Державною премією в галузі науки і техніки України за 1996 р., та іншими нагородами. У його науковому доробку близько 400 наукових праць, серед яких 10 монографій, 22 підручника. Змістовні науково-документальні нариси про педагогічну і громадську діяльність академіка М. Шкіля написали письменники Д. Санжаревський, Г. Булах, професор Г. Волинка, його колеги-математики. У покажчику також зібрані автобіографічні повісті самого автора. У розділі “Життя у світлинах” – серія кольорових фотографій, які відображають всі етапи життєвого шляху науковця. Завершальним є розділ публікацій про М. Шкіля. Біобібліографічне видання зацікавило багатьох науковців. Підготовлено вже понад двадцять покажчиків заснованої серії “Вчені НПУ імені М. П. Драгоманова” про персоналії, життя і діяльність яких тісно пов’язані з історією університету.

Традиційно покажчик цього жанру будується упорядниками за певними законами: це біографічний, фактографічний та бібліографічний блоки. Тобто в ньому обов’язково присутні: нарис або нариси життя й науково-педагогічної діяльності, основні дати життєвого шляху персони і, головне, хронологічний покажчик наукових праць науковця.

В електронній версії персоналії перш за все створюється низка підпорядкованих баз даних (нариси, художня автобіографія, покажчик праць вченого, покажчик праць його учнів – наукова школа, список відгуків на його праці, література про життя і творчість, інтерв’ю, цитати з його праць, виступи, зустрічі тощо). “Інтегрування жанрових елементів [у покажчику] може нагадувати мозаїчне полотно, де залежно від правильності і доцільності підбору кожного елемента створюється цілісна картина. Повинні бути заздалегідь продумані роль і функція кожного елемента, які надаватимуть посібнику належного спрямування і гармонійності”, – вважає М. Кривенко. Прикладом доцільності застосування різних елементів жанру біобібліографії, присвяченої професорам університету, є такі примірники, як “Професор Богдан Іванович Андрусин” [укл. Г. Б. Білозьорова. – К. : НПУ, 2009. – 123 с.], “Професор Степан Пилипович Бевзенко” [упоряд. П. Ю. Грищенко. – К., 1999. – 91 с.], “Академік Хропко Петро Панасович” [упоряд. С. С. Кіраль, А. Б. Гуляк. – К., 1999. – 65 с.], “Євгенія Федорівна Собогович” [упоряд. Л. О. Пономаренко. – К., 2005. – 37 с.], “Член-кореспондент НАН України Олександр Петрович Реєнт” [уклад. Н. І. Тарасова, Г. І. Германчук. – К., 2005. – 89 с.], “Микола Іванович Шут” [упоряд. Н. І. Тарасова. – К., 2006. – 66 с.].

Склад і структура покажчика формується відповідно до усієї сукупності матеріалу з урахуванням загальної науково-обґрунтованої методики складання бібліографічного покажчика. Зібраний укладачем масив інформації ретельно аналізується й обробляється. Опрацьовують матеріал, використовуючи інформаційні технології, а саме – можливості електронних баз даних Наукової бібліотеки (елемент “Працює в даній організації”), щорічні звітні списки публікацій кафедри, особисті контакти з персоною – об’єктом посібника.

Використовуються також біографічні та біобібліографічні словники й довідкові видання як на оптично-магнітних носіях, так і на паперовій основі. Єдиною структурою поєднані підготовлені у відділі покажчики про відомих науковців університету: *Ганну Олександрівну Козачук, Олексія Григоровича Мороза, Володимира Петровича Сергієнка, Віктора Костянтиновича Сидоренка, Василя Михайловича Бровдія, Віктора Олексійовича Жадька, Івана Борисовича Чорного, Григорія Івановича Волинку*. У цих покажчиках використана традиційна структура: біографічний нарис, основні дати життя та діяльності, хронологічний перелік праць, література про нього, допоміжні покажчики.

Основна увага біографічного нарису спрямована на відображення найбільш важливих і цікавих моментів із життя вченого, його шлях до освіти і навчання, професійне становлення, педагогічну і громадську діяльність.

Розділ, що висвітлює основні дати життя та діяльності персони, готується за даними особистої справи відділу кадрів, даних енциклопедій, біографічних довідників і словників, звітів й інших джерел та подається у хронологічному вигляді.

Розділ “Література про вченого” включає книги, біо- та бібліографічні покажчики, статті, інформаційні матеріали про життя, наукову, науково-організаційну, педагогічну та громадську діяльність вченого. Розташування матеріалу подається в хронологічному порядку (література іноземними мовами подається в кінці року).

Друковані праці діяча окреслюються хронологічними і тематичними рамками. Хронологічні – це праці від першої публікації до публікацій року підготовки покажчика. Тематичні – найбільш повне виявлення надрукованих вченим праць: без територіальних, мовних, видових обмежень. При безпосередньому контакті з вченим основним джерелом для повного переліку його друкованих праць є список праць науковця (або з особистої справи, або зі звітів у науковому відділі), БД Наукової бібліотеки, каталоги і картотеки, прикнижна і пристоїна бібліографія у працях вченого, персональний та університетський сайти. Бібліографічні записи перевіряються de visu, оформляються за відповідним державним стандартом, розташовуються в хронологічному порядку – рік видання, а в межах року використовується алфавітний перелік видань. Таке відображення матеріалу дає можливість

простежити динаміку розвитку наукової думки вченого. У хронологічному ланцюгу найбільш повно розкриваються різні види видань автора: книги, статті, тези, рецензії, архівні та неопубліковані матеріали, електронні продукти, депоновані рукописи, патенти тощо. У підготовлених Науковою бібліотекою покажчиках – “Професор Марія Яківна Плющ” [упоряд. Н. І. Тарасова; Г. О. Козачук – М. Я. Плющ: нарис життя і науково-педагогічної діяльності”, с. 4-9. – К., 2005. – 32 с.], “Віктор Петрович Андрусенко” [упоряд. Н. І. Тарасова. – К. : НПУ, 2009. – 121 с.], “Професор Олег Семенович Падалка” [упоряд. Н. І. Тарасова. – К. : НПУ, 2009. – 30 с.], “Професор Олег Семенович Падалка” [упоряд. Н. І. Тарасова. – К. : НПУ, 2009. – 30 с.], “Професор Людмила Петрівна Вовк” [упоряд. Н. І. Тарасова. – К. : НПУ, 2008. – 25 с.], “Академік АПН України, заслужений професор університету Любов Іванівна Мацько” [упоряд. Н. І. Тарасова. – К. : НПУ, 2008. – 62 с.], “Алла Йосипівна Капська” [упоряд. Н. І. Тарасова. – К., 2010. – 127 с.], “Володимир Павлович Бех” [упоряд. Н. І. Тарасова. – К., 2010. – 77 с.] – було обрано іншу схему, а саме – додатково подані переліки видів документів: монографії, підручники і навчальні посібники, енциклопедії, словники, довідники, методичні рекомендації, програми, концепції, дисертації, автореферати. У довідковому апараті біобібліографічного покажчика – передмова або коротка анотація, де подаються відомості про певного діяча, цільове та читачке призначення покажчика, структура посібника; допоміжні покажчики – іменний покажчик (співаторів, редакторів, рецензентів тощо), алфавітний покажчик (заголовків праць). Допоміжні покажчики мають посилання до порядкового номера запису в хронологічному переліку друкованих праць вченого. Завдяки їм полегшується пошук інформації, та є можливість різноаспектно осягнути доробок об’єкта персоналії.

Біобібліографічні посібники належать до одного з найцікавіших інформативних різновидів історико-наукових видань, які, як і всі інші види бібліографічних покажчиків, забезпечують інтелектуальний доступ до джерел знань. Вони є матеріалом для поглибленого вивчення наукової творчості вченого університету, його світогляду, динаміки формування досліджень в обраній ним галузі знань, його наукового оточення, доби, що впливала на розвиток і діяльність особистості.

Цей жанр бібліографічного видання – безцінне джерело вивчення історії університетської науки й особи науковця, існування старих наукових шкіл та виникнення і функціонування нових. Головне – в них, крім максимально повного переліку друкованих праць вченого, окреслено факти його життя, науково-педагогічної і громадської діяльності, що дає можливість науковій молоді вчитись і наслідувати творчий досвід вчених минулого та продовжувати багаті наукові традиції педагогічного університету.

ПРОТЯГОМ ТИЖНЯ, ТИЖНЯ ПСИХОЛОГІЇ

З 11 по 15 квітня 2011 р. в Інституті соціології, психології та управління було проведено "Тижень психології", протягом якого на студентів, викладачів та гостей інституту чекало понад 20 різноманітних заходів психологічного спрямування.

Як розповіла координатор проекту, доцент кафедри теоретичної та консультативної психології **Юлія Алексеева**, масштабний проект почався з ідеї провести майстер-клас для студентів-психологів на тему психологічного консультування. Цією задумкою вона поділилася з колегами, які одразу почали долучатись зі своїми цікавими та корисними порадами. Так за декілька тижнів до проекту вже були залучені всі викладачі кафедри, кожен з яких провів окремий захід.

Таким чином, у рамках "Тижня психології" відбулися: майстер-класи "Специфіка діяльності психолога в школі", "Особливості роботи психолога в дошкільному закладі" та "Психологія у соціальній роботі"; тренінги "Робота психолога з підлітками з девіантною поведінкою", "Розвиток навичок психолога-консультанта" та "Арт-терапія у діяльності психолога"; дебати "Самореалізація і конкурентна спроможність майбутніх фахівців"; психологічний брейн-ринг,

конкурси тематичних стінгазет "Я психолог" та "Психологія у моему житті", конкурс літературних есе "Людські цінності", мозковий штурм "Пошук шляхів розвитку професійних і особистісних якостей практичного психолога", перегляд та психологічний аналіз кінофільмів, зустріч з головним редактором газети "Психолог" **Т. Шаповал**.

Результатами "Тижня психології" були задоволені й організатори, і студенти, і адміністрація інституту. На засіданні кафедри теоретичної та консультативної психології було прийнято рішення зробити проведення "Тижня" новою, щорічною традицією.

Тож чекайте у наступному році оновлений та ще більший "II Тижень психології" в Інституті соціології, психології та управління.

Олександр РАВЧЕВ

Кращі випускники 2011

МАРАНДИ
Ольга Іванівна,
магістр Інституту
мистецтв.
Життєве кредо:
Єдність у меті,
свобода у
творчості, всьому –
любов!

МИХАЙЛОВА
Тетяна Михайлівна,
магістр Інституту
іноземної
філології.
Життєве кредо:
Життя – це мрія.
Здійсни її!

ПАТЄЄВА
Віта Володимирівна,
магістр Інституту
природничо-
географічної освіти
та екології.
Життєве кредо:
Упевненість у собі
– основа для того,
щоб радіти життю і
мати силу діяти!

РОГАЛЬСЬКА
Олена Романівна,
магістр Вечірнього
факультету
Життєве кредо:
Время – движущееся
подобие вечности
(Платон). Остановись
и подумай, все ли
верно в твоей жизни!

РОМАСЄВА
Ірина Василівна,
магістр Інституту
політології та
права.
Життєве кредо:
Вір в себе та свої
сили, і в тебе
повірять усі інші!

РУДАКОВА
Ірина Миколаївна,
магістр Інституту
гуманітарно-
технічної освіти.
Життєве кредо:
Не потрібно бути
важливим, важливо
бути потрібним!

СЕЛІВЕРСТОВА
Катерина Михайлівна,
магістр Інституту
української
філології.
Життєве кредо:
Я згинаюсь, але не
зломлюсь!

ТАНЦІ З ВИКЛАДАЧАМИ

ЕНЕРГІЙНІСТЬ та яскравість, продемонстрували учасники шоу-концерту "Танці з викладачами", яким уже другий рік поспіль нас радує Студентська рада університету.

Олексій Мороз (Інститут мистецтв).

Розпочала захід неперевершеним танцем **Оксана Петулько** – чемпіонка світу з художньої гімнастики, яка виступає у складі національної збірної та брала участь в Олімпіаді в Пекіні. Художні номери продемонстрували студент з КНУКіМу, який прийшов підтримати своїх друзів та запальні дівчата з Віконського міжнародного університету (США) України.

Сам конкурс розпочався запальною румбєю від Юлії та Олексія, з Інституту мистецтв. Вони виступали поза конкурсом, адже змагатися професіоналам з аматорами було б несправедливо. Загальна ж підготовка учасників була досить непоганою, години репетицій з хореографами далися взнаки. Родзинкою всіх виступів стала їх театралізованість. Пари не просто танцювали,

але й демонстрували своєрідні міні-історії з великою кількістю учасників та декорацій.

Оцінювали майстерність танцю та яскравість номеру голова журі **Оксана Петулько**, чемпіонка України з латиноамериканської програми **Софія Дзюба**, директор Центру культури та мистецтв НПУ **Ірина Савченко**, керівник танцювальної студії **Жамн Анастасія Ваганова**, заступник голови студентської ради НПУ **Дмитро Стретович** та головний редактор газети "Педагогічні кадри" **Сергій Русаков**. Глядачі могли підтримати пару, яка їм сподобалася, за допомогою смс-голосування.

Ведучі свята **Ігнат Попов** та **Ольга Депутат** оголосили переможців. Ними стали представники Інституту іноземної філології **Яніна Бутченко** та **Станіслав Долгополов**, які

виграли сертифікат на танці від танцювальної студії **Жамн**.
"Танці з викладачами" цього року були особливо захоплюючими. Закликаємо всіх студентів і викладачів, у наступному році долучитись до проекту та разом створити незабутнє шоу!

Ольга ГОНЧАР, Катерина КУЩЕНКО
Фото **Ірини МОРОЗ**

ДЖЕРЕЛА НЕВИЧЕРПНОЇ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

ЗАГАЛЬНОВІДОМО, що дисертації – це оперативне джерело наукової інформації, яке не підлягає публікації. Вони зберігаються на правах рукописів, не вилучаються з фонду і не передаються у користування через міжбібліотечний абонемент. Роль дисертацій полягає в збереженні й розвитку наукового потенціалу суспільства.

Дисертаційний фонд Наукової бібліотеки НПУ імені М. П. Драгоманова (тоді ще КДП імені О. М. Горького) був започаткований 1 червня 1948 р. Саме цього дня зроблено перший запис у книзі інвентарного обліку надходження дисертацій до бібліотеки. Першими повноцінними кандидатами наук стали М. Жовтобрюх, А. Медушевський, за підручниками яких навчалося потім не одне покоління філологів-україністів; Т. Бугайко – в майбутньому фундатор методики викладання української літератури; Д. Косарик – пізніше відомий літературознавець, член Спілки письменників України.

Зацікавленість дисертаційним фондом і авторефератами дисертацій завжди була високою, оскільки такі матеріали допомагають аспірантам, пошукачам, науковцям визначити рівень розкриття теми, її наукове й практичне значення, що вкрай необхідно при виборі наукового напрямку свого кандидатського або докторського дослідження.

Останнім часом із фондом дисертацій та авторефератів дисертацій активно працюють студенти старших курсів університету при підготовці курсових, дипломних і магістерських робіт.

Досить часто користувачами фонду є науковці Національної Академії педагогічних наук України, Національної Академії внутрішніх справ України, викладачі та аспіранти вищих навчальних закладів України, Білорусії, Польщі, Росії.

Фонд дисертацій та авторефератів дисертацій постійно поповнюється. Вчена рада університету значно розширила перелік спеціальностей, за якими проводиться захист кандидатських і докторських дисертацій. Так до бібліотеки надійшли дисертації з філософських наук: соціальної філософії та філософії історії, філософської антропології, філософії культури; політичних наук. Особливо активно збагачується фонд дисертаціями та авторефератами з філософії освіти, теорії та методики навчання окремих галузей знань, психолого-педагогічних наук.

За 2010 рік бібліотека отримала з наукової частини 206 дисертацій та 470 авторефератів. Сьогодні фонд налічує 3019 дисертацій та 8514 авторефератів.

Аналіз видачі дисертаційного фонду, проведений у 2010 р., пока-

зав, що читачами бібліотеки було використано понад 600 дисертацій. Особливий інтерес викликають роботи психолого-педагогічної тематики, над якими працювали науковці нашого університету в 40-60-х р.

Враховуючи зростаючий інтерес до дисертаційного фонду та фонду авторефератів, методична рада наукової бібліотеки за ініціативи директора Л. Савенкової ухвалила рішення про виокремлення фонду та створення спеціалізованого читального залу дисертацій, авторефератів дисертацій і рідкісних видань.

Цей читальний зал та фонд були організовані у добудованому приміщенні, наданому бібліотеці за сприянням ректора університету В. Андрущенка і проректора з економічних питань О. Падалки.

Після переобліку дисертацій та авторефератів були перенесені з підвального приміщення у затишні сховища нового читального залу. Це дало можливість суттєво скоротити шлях наукових матеріалів від полиці до читача.

До послуг користувачів у новому залі знаходиться довідково-бібліографічний апарат: карткові алфавітні та систематичні каталоги дисертацій, авторефератів дисертацій, електронний каталог. Завдяки мережі Інтернет з будь-якого читального залу бібліотеки можна познаться з каталогами дисертацій і авторефератів дисертацій як наукової бібліотеки нашого університету, так і інших бібліотек України та світу. Наукова бібліотека України імені В. І. Вернадського також представляє повнотекстову базу авторефератів дисертацій, захищених в Україні.

Безпосередньо в читальному залі користувачі нашої бібліотеки мають можливість зробити ксерокопію автореферату і працювати з нею вдома.

З метою чіткої організації роботи бібліотечних працівників нового читального залу розроблено "Положення про читальний зал рідкісних видань та рукописів".

Працівники бібліотеки постійно дбають про те, щоб робота в читальному залі з дисертаційним фондом і фондом авторефератів була якісною, дієвою та продуктивною. Адже сучасним науковцям необхідно порівняти дослідження минулих років із сьогоденням, поглибити розроблені теми, віднайти нові раціональні зерна наукових теорій.

О. МИРОШНИКОВА, Л. СТЕБЛИНА
Наукова бібліотека НПУ імені М. П. Драгоманова

Кращі випускники 2011

ТУРЕНКО
Віталій Едуардович,
магістр Інституту
філософської
освіти та науки.
Життєве кредо:
Любити – значить
сподіватися та
вірити!

ФІГОЛЬ
Юлія Степанівна,
магістр Інституту
соціальної роботи
та управління.
Життєве кредо:
Я люблю життя, бо
ще стільки багато
невідомого...
(Лаурін Хіл)

ХОМЕНКО
Вікторія
Володимирівна,
магістр Інституту
фізичної культури
та спорту.
Життєве кредо:
Не все, що падає
на розум, має до
нього відношення!

**“МИ ПОВИННІ НЕ НАВЧАТИ,
А СЛУЖИТИ ВЧИТЕЛЬСЬКІЙ ПРОФЕСІЇ”**

Мистецтво – саме життя, і воно безсмертне.
О. Уальд

КІНО ЗАНУРЮЄ нас в іншу епоху, тим самим запобігаючи моральному перевантаженню буднів. Людині інколи хочеться побувати у двох місцях одночасно. На мою думку, якраз таке бажання втілюється у кіно. Адже фізично ми сидимо у глядацькій залі, а психологічно перебуваємо поза екраном, співпереживаючи улюбленим героям. Повіривши у реальність зображуваного, маємо змогу долучитись до чогось вічного, отримати естетичне задоволення та відчуття атмосфери поєднання затишку, тепла й очікування, коли з'явиться перший кадр. Студенти знають, що це можна відчутти, коли проходять засідання кінолекторію “Синема” Центру культури та мистецтв, які веде доцент кафедри української літератури Тетяна Бледних.

17 травня відбулася зустріч із народним артистом України Володимиром Талашком. Відомий актор, один із організаторів Фонду Леоніда Бикова, фестивалю “Старі фільми про головне”, ведучий телепрограму “Польова пошта пам'яті”, “Будемо жити” охоче спілкувався зі студентами. Його акторський доробок налічує кілька десятків фільмів, серед яких найбільш відомі є “Коли людина посміхнулася”, “У бій ідуть одні “старики””, “Біле коло”, “Капітан Немо”.

Насамперед як актор, Володимир Дмитрович поділився досвідом, здобутим на цій творчій ниві. З великим захопленням говорив про театр та згадував безсмертного режисера Леоніда Бикова. Гість полонив усіх своєю енергетикою, харизмою та почуттям гумору.

Варто зауважити, що Володимир Талашко працює художнім керівником курсу в Київському національному університеті театру, кіно і телебачення імені І. Карпенка-Карого. “Ми повинні не навчати, а служити вчительській професії”, – зазначив гість.

Під час зустрічі директор Інституту політології та права, професор **Б. І. Андрусин** урочисто нагородив Володимира Талашку Золотою медаллю імені Михайла Петровича Драгоманова.

Зустріч завершилася переглядом фільму “У бій ідуть одні “старики””, в якому Володимир Талашко зіграв роль лейтенанта Скворцова. Ця картина принесла актору славу та визнання, унаочнила один із афоризмів режисера цього фільму Леоніда Бикова: “На війні все чорне, навіть кохання, на війні червона лише кров”.

Під час перегляду присутні то усміхались, то плакали. Перемоги, поразки, кохання, братерство, відданість, мужність, відчайдушність та людяність нікого не залишили байдужим. Незважаючи на всю трагічність подій, ескадрилья капітана Титаренка стала “такою, що співає”, адже музика безсмертна. “Будемо жити”, – як сказав лейтенант Скворцов.

Після спілкування з Володимиром Дмитровичем з'являється бажання творити, плідно працювати, впевнено досягати мети і при цьому усміхатися життю.

Вікторія ОСИПОВА

**ПРО СТРАТЕГІЧНІСТЬ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА
У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ**

Віталій ХРОМЕЦЬ,
доцент кафедри
культурології

7 КВІТНЯ 2011 р. було оприлюднено щорічне послання Президента України до Верховної Ради України. У підрозділі “Ініціативи держави” розділу II “Гуманітарний розвиток суспільства” зокрема передбачається “забезпечення викладання з вересня 2011 року у вищих навчальних закладах усіх форм власності академічного релігієзнавства як нормативної філософської дисципліни, а у середній школі – порівняльної історії релігій”.

У зв'язку з цим хотілося б нагадати читачам, що предмет “Релігієзнавство” було вилучено з переліку нормативних дисциплін ВНЗ України згідно з Наказом МОН № 101 від 10.02.2010 року “Про структуру освітньо-професійних програм та навчальних планів підготовки бакалаврів”. Крім релігієзнавства були вилучені (як обов'язкові дисципліни) й деякі інші предмети соціогуманітарного профілю.

Не оминули ці процеси і наш університет. Релігієзнавство читалося в НПУ імені М. П. Драгоманова фактично в усіх інститутах. Частіш за все цю дисципліну викладали на 3 курсі обсягом у два кредити. У 2011 / 2012 н. р. курс “Релігієзнавство” залишився у повному обсязі в 7 інститутах. У 2 інститутах предмет розташовується у навчальному плані у одному рядку (через кому) з іншими дисциплінами; в 1 інституті – лише на одній спеціальності; в 4 інших – повністю відсутнє

Серед фахівців побутує досить широке обговорення цього питання, адже крім суто утилітарного аспекту – зменшення кількості годин, що повинно призвести до суттєвого скорочення штату на кафедрах, які забезпечували викладання цих дисциплін, – також існувала думка про безглуздість скорочення курсу “Релігієзнавство” у полі-

конфесійній країні. Введення предмету в перелік дисциплін за вибором (а якщо бути чесними: це вибір без вибору) може бути “міною уповільненої дії”, що згодом “підірве” релігійну безпеку України. Досвід викладання цього курсу у непрофільних інститутах нашого університету дозволяє мені стверджувати, що більшістю студентів цей курс сприймається із зацікавленістю (звичайно, можна поставити питання, а чому держава повинна витратити кошти на “зацікавленість”). Це дозволяє здійснювати корекцію світоглядних орієнтирів студентської молоді, оскільки у процесі викладання цього курсу студент позбавляється величезної кількості стереотипів, особливо, що стосується мусульман і юдеїв. Велика кількість помилкових тверджень спудей висловлюють навіть відносно православ'я! Одна зі студен-ток, яка назвала себе православною, на моє запитання, а чи знає вона, що таке таїнство причастя, відповіла, що це обряд для маленьких дітей. І таких прикладів можна наводити безліч...

Добре, якби ми мали справу з одною простою необізнаністю подробиць духовного життя релігійних спільнот, але нерідко буває, що недостовірна інформація стає причиною конфлікту. Коли, наприклад, поширюється думка про агресивність ісламу, у пересічної людини виникає ставлення до мусульманина як до терориста-фанатика. Нам не потрібно далеко ходити, взяти хоча б Крим: релігійний чинник у міжетнічному конфлікті між слов'янським населенням та кримськими татарами з кожним роком посилюється. Релігія стає маркером у протиставленні “свій” – “чужий”. І тому, хай навіть коштом держави, студенти повинні отримувати об'єктивну інформацію про основні релігії, позбавлятися упереджень та стереотипів.

Окрім того, дуже важливо майбутньому педагогу бути озброєним адекватною інформацією з релігієзнавства, щоб нікого не образити в класі чи студентській аудиторії, де присутні діти та молодь різних конфесій.

Звичайно, в курсі релігієзнавства повинна бути посиленна частина, де йдеться про релігійне життя саме в Україні, а

окрема лекція має стосуватися сучасного стану релігійних процесів в державі. Повернення предмету “Релігієзнавство” у норматив навчальних планів українських вишів насправді відповідає стратегічним пріоритетам нашої країни.

Ще одна ініціатива Президента була досить неочікуваною, але неочікуваною у позитивному плані. Я маю на увазі пропозицію введення у загальноосвітні школи курсу “Порівняльна історія релігій”. Це дозволить надати до молоді всієї України збалансовану і достовірну інформацію про основні релігії світу; показати у порівняльному зрізі спільні та відмінні риси релігій та допоможе знизити тотальну релігійну неосвіченість. Також на більш глибокому рівні, зможе бути сприйнята всесвітня історія та історія України, особливо в аналізі тих історичних періодів, коли роль релігії була домінуючою, взяти хоча б епоху середньовіччя. У той же час знання, отримані з курсу порівняльної історії релігій, дадуть ключ до кращого розуміння таких предметів, як, зарубіжна та українська література. Адже багато літературних творів адекватно можна сприймати, лише знаючи релігійний світогляд письменника. Більшість творів Ф. Достоєвського взагалі не можливо правильно оцінити, не знаючі досить ґрунтовно православної традиції. Ну і звичайно, ми повторимо аргумент, який ми висловлювали вище: цей курс повинен допомогти усунути упередження і стереотипи відносно релігій, а найголовніше – щодо носіїв цих релігійних традицій, тому що у класі можуть навчатися (а часто так і буває), представники різних конфесій.

Отже, можна з упевненістю стверджувати, що повернення курсу “Релігієзнавство” у норматив навчальних планів вишів України в цілому та нашого університету зокрема та введення у навчальний процес ЗОШ курсу порівняльної історії релігій мають неабияку стратегічну важливість для розвитку нашої держави. Країна закладе міцний фундамент міжрелігійної та міжетнічної злагоди – якщо не в цьому, то в наступному поколінні.